

מימנתם את חמאס? עכשיו תארו את התושבים

written by רות וסרמן לנדה | 15.02.2025

לפני כשנה כתבתי טור שבו הצעתי כי לאחר שצה"ל ישיב את חטופינו, וישמיד את שליטתו של חמאס ברצועת עזה, על גורמים בין-לאומיים להשתלט על הרצועה, בהובלת ארצות הברית. מרבית הפרשנים ראו בדבריי אלה משאלת לב שאיננה מציאותית. מי יסכים להכניס את עצמו לבוץ של עזה, שאלו רבים, ובצדק. כיום, כמה שבועות לאחר כניסתו של הנשיא דונלד טראמפ לכס הנשיאות בארצות הברית, מקבלים דבריי משנה תוקף.

טראמפ מדבר על הפיכת הרצועה לשטח אמריקני ☒ באופן זמני או שאינו זמני. הוא אף מרחיק לכת באומרו כי ישנו צורך להעביר את אוכלוסיית הרצועה למקום אחר, ובכך למעשה לאפשר את בנייתה מחדש. לדבריו, זה עשוי לפתור, אחת ולתמיד, את ממדי הטרור הבלתי נסבלים שנובעים משטחי עזה נגד ישראל, נגד מצרים ונגד הפלסטינים עצמם בידי הנהגתם.

בין אם הפתרון המדובר הוא מציאותי ובין אם לאו, הרי שעצם האמירה היא בבחינת חשיבה מחוץ לקופסה והעובדה שהיא נאמרת, בפומבי, על ידי מנהיג בסדר גודל של הנשיא האמריקני, מעניקה לה משקל ולגיטימציה לא מבוטלת.

זאת, במיוחד בעקבות העובדה שכל מה שנשקל ונוסה עד כה במרוצת השנים באשר לרצועת עזה ☒ פשוט לא עבד. בוודאי לא השלום ונסיגת כוחות צה"ל משטחי הרצועה; לא הניסיון לאפשר לתושבי הרצועה לעבוד בתוך שטח ישראל, כפי שעשו כמה עשרות אלפים בבתיים של אלה שנשחטו, נאנסו ונלקחו באכזריות בשבי. גם מבצעים זמניים דוגמת מבצע "עופרת יצוקה" ב-2008 ומבצע "צוק איתן" ב-2014, לא הביאו לתוצאות המיוחלות. ולצערי, גם מלחמת חורמה של ממש בדמותה של מלחמת חרבות ברזל הנוכחית, שנפתחה בעקבות אירוע הדמים של 7 באוקטובר, לא צלחה עד כה. הבאת הפת"ח לשלוט על הרצועה או על חלקיה היא אקט נטול חזון או יצירתיות, ששום דבר חיובי לא יוכל לצמוח ממנו, שכן הדבר נעשה בעקבות הנסיגה של צה"ל ב-2006, ונכשל. יתרה מזאת, גורמים בכירים מהרשות הפלסטינית ואף ראשי חמולות מתוך הרצועה מונו על אזורים מסוימים בעזה מאז 7 באוקטובר ונשחטו, מהר מאוד, בידי חמאס ותומכיו.

מה שהמלחמה האחרונה הבליטה באופן שלא ניתן להתעלם ממנו הוא הצורך להשמיד תשתיות חמאס מעל פני הקרקע והן מתחת. לשם כך קיים הצורך לנקות את המקום מתושביו ☒ באופן זמני או אחר. בנוסף, ברור לחלוטין הוא שהאידיאולוגיה האיסלאמית-קיצונית שהנחיל חמאס, חלחלה לכל מקום ולכל בית. לפיכך, יש להנהיג מערכת חינוך ומסרים חדשה ונקייה מכל רבב של הסתה ושנאה ☒ דבר שהוא לכל הדעות בלתי אפשרי במציאות הנוכחית, כל עוד חמאס או

אפילו הנהגת הפת"ח בסביבה. הגורם שיכול, כביכול, לבצע את אותו ה"חינוך מחדש" איחוד האמירויות, שכבר הוכיחה כי היא מסוגלת לבצע רפורמות מרחיקות לכת במערכת החינוך שלה עצמה, לא יעלה בדעתו להתחיל בכך כל עוד חמאס לא הובס וכל עוד קיים חשש לחיי האמירותים שיישלחו לרצועת עזה לבצע את המשימה.

ללא תושבים, תנועת חמאס לא תוכל להמשיך ולפעול משטח הרצועה מכמה סיבות: ראשית, היא לא תוכל עוד להסתתר מאחורי רבבות אזרחים, שישמשו לה כמגן אנושי. שנית, היא לא תוכל להתקרב לצפון הרצועה ובתוך כך, ליישובי העוטף, תוך שאנשיה נטמעים בקרב "אזרחים" פלסטינים, על מנת לייצר כר נוח שממנו ניתן יהיה לתקוף את מדינת ישראל. הסיבה השלישית היא שללא עזתים, כיצד תוכל תנועת חמאס לתרץ מתקפה על ישראל, שכן היא טוענת שהמתקפה נעשתה ונעשית בעבור העם הפלסטיני, ואילו אם העם איננו בנמצא, הרי שהמתקפה מתייתרת.

כשיאסר ערפאת והפלסטינים גורשו מלבנון, לאחר שהפכו את המדינה לזירת טרור והשתתפו בטבח מאות ואלפי נוצרים לבנוניים, העולם שתק. כשהפלסטינים גורשו מכווית, לאחר שחגגו את פלישת עיראק לשטח כווית, חרף קבלת הפנים החמה שניתנה להם על ידי הכווייתים, העולם שתק. כשהפלסטינים נטבחו ב"ספטמבר השחור" על ידי המלך הירדני המנוח, ב-1970, לאחר שביצעו נגד הממלכה שאירחה אותם אין-ספור פעולות טרור, העולם שתק. אנו מכירים את הסטנדרט הכפול של העולם באשר לישראל, ואולם, גירושם של הפלסטינים מרצועת עזה איננה דבר שהעם הפלסטיני לא חווה בעבר, ולא דבר שמדינות ערב לא עמדו מנגד ולא עשו דבר בגינו. וכך גם יהיה הפעם. לצד לא מעט התלהמות נגד ישראל, שכן להם מותר ולישראל אסור. אבל זה יעבור. צריך רק אומץ לבצע. והשאלה היא: לאן?

האם מצרים היא היעד הנכסף? אני סבורה שלא. לא משום שאין מקום בחצי האי סיני, שכן מקום יש בשפע, אלא משום שהעברת הבעיה מגבול אחד של ישראל לגבול אחר לא יפתור את הבעיה. ובמקביל, הבהלה והפאניקה שהדבר מעורר אצל המצרים איננה מבטלת את צדק יובילו את האזור כולו לסף מלחמה. מדוע? משום המצרים, כמו הירדנים, מבינים היטב מה המשמעות של יבוא שני מיליון פלסטינים לשטחם. הם זוכרים היטב כיצד ב-2012 טבחו אנשי חמאס בחיילים מצרים ברפיח המצרית, וזוכרים היטב את ניסיונות חמאס לחבור לכוחות איסלאמיסטים בחצי האי סיני במטרה לחתור תחת המשטר המצרי הקיים. המצרים מבינים היטב כי כל מדינה שאירחה את הפלסטינים סבלה מטרור ומחתרנות מצידם, והיא איננה רוצה בכך. לגיטימי והגיוני למדי. מצרים רואה בהעברת הפלסטינים אליה לא פחות מפגיעה חמורה בחוסן הלאומי שלה, והם צודקים. ההיסטוריה היא הוכחה לכך.

ירדן היא דוגמה זהה, אם כי קטנה יותר ויציבה פחות. גם כך נאבק המלך עם אוכלוסייה עצומה של פלסטינים בשטחו, שמוסתים בקלות בידי גורמים חיצוניים כמו איראן, נגד ישראל ונגדו. הוא איננו זקוק לעוד כשני מיליון שכאלה, שחוץ מלערער ללא היכר את ממלכתו, גם יערערו את הכלכלה השברירית ביותר של ירדן. ומעל לכל זאת, הרי שעדיין קיים הגבול המשותף בין מדינת

ישראל לבין ירדן, שאורכו עומד על כ-330 ק"מ. עוד כשני מיליון פלסטינים בקרבת מקום יהוו את אותה הבעיה כמו שקיימת עבורנו כיום בעזה, רק בגיאוגרפיה אחרת.

שטחה של קטאר הוא כ-11,000 קמ"ר [2] כמחצית מגודלה של מדינת ישראל. חיים בה אך ורק כ-300 אלף קטארים, לצד הנהגת חמאס שהוגלתה לשם ומאז חיה שם בעושר ופאר. מדוע שאותה מדינה, שהיא נותנת החסות הקרובה ביותר לתנועת חמאס, לא תארח את אוכלוסיית עזה, שהיא כל כך דואגת לשלומה? הרי, אם לוקחים בחשבון שברצועת עזה חיים כיום כשני מיליון עזתים, על חבל ארץ, שגודלו כ-365 קמ"ר, הרי שללא ספק ימצא להם מקום בשטח שהוא פי 30 גדול יותר, לא? גם המרחק היחסי ממדינת ישראל גדול דיו בכדי שלא ייווצר מאבק אין-סופי משני צדדיו של גבול משותף. מצרים וירדן תוכלנה לנשום לרווחה ולקבל את הבשורה בשמחה מהולה בעצב כמובן, לאור געגועי המשטרים לאחיהם הפלסטינים. בתמורה לכך שלא לשטחן יועברו הפלסטינים, ואילו כספי הסיוע ימשיכו לזרום, הם יעניקו לממשל האמריקני הנכנס את התמורה הנכספת בדמות רפורמה מקיפה במערכות החינוך, התקשורת והמסרים בשטחן. כך, יוקיעו המצרים והירדנים [2] בדומה למה שנעשה כבר על ידי האמירותים [2] כל איזכור של הסתה ושנאה, ויעודדו הכלה, סובלנות ורב-תרבותיות.

התפרסם באתר N12, בתאריך 15.02.2025.